

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

— Nu numai tatăl tău, dar și poeții, care veneau la voi acasă, îmi închipui că ți-au deschis apetitul liric.
— Întovărășindu-mi părintele, încuviință Barbu*, am dat mâna cu Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Bacovia, Ion Barbu și aproape cu toți ceilalți, încă din adolescență. Cum de mă primeau în compania lor? Vor fi simțit ceea ce se spune în horoscop, că sunt o persoană la capătul reîncarnărilor sau pe aproape? Sau poate am dat dovadă de tact, iar din când în când de inspirație?

— Când l-ai întâlnit prima oară pe Arghezi?

— L-am cunoscut în 1931, când aveam 4 ani. A venit de ziua mea, la Găești. Mai am și acum dopurile de la sticlele de șampanie, deschise atunci, dopuri pe care el și tata s-au semnat în cinstea mea. Arghezi era un om fermecător, când voia el, nu mai puțin imprezizibil, certăreț și capricios. A rupt prietenia, nemulțumit de cum scrisese tata despre romanele lui. Ultima oară l-am zărit la teatru, la piesa *Rinocerii*. A plecat după primul act. Spre sfârșitul vieții poetului, părintele meu s-a dus să-l vadă și s-au împăcat.

— Și Blaga?

— Când venea în București, Lucian Blaga îi făcea tatei o vizită. Tata avea o pisică neagră, superbă, care era a lui în sensul că față de el își arăta întreaga tandrețe, pe ceilalți ținându-ne la o oarecare distanță. Îl revăd pe poet, așezat comod în fotoliul îmbrăcat în mătase aluniu-aurie, ținând-o pe genunchi pe mîța neagră a tatei. Miți, care disprețuia de obicei musafirii, sărise în brațele lui Blaga și torcea pierdută. „Parcă-i o Parcă*”, șoptise poetul. [...]

— Cum a fost întâlnirea ta cu Ion Barbu?

— Lui Ion Barbu îi fusesem prezentat în una din duminicile când îl întovărășisem pe tata la cafeneaua Capșa. Prin '38 – '39, zărindu-l în tramvaiul ticsit ce mă aducea acasă de la școală, într-o amiază de lapoviță, l-am salutat cu respect. Știam că locuiește la două stații mai departe de mine. Nu era prima oară când îl vedeam rotind ochii verzi în mulțimea foitoare. Tramvaiul intra tocmai în bucla străzii dr. Davilla, când profesorul, proptit într-un toiag strămoșesc, mă pofti să vin lângă el. Voinicul bărbat, cu o căciulă brumărie peste plete în albire, mă chestionă în ce clasă sunt și dacă-mi plac matematicile. Am dat un răspuns în doi peri. Se informă numaidecât asupra materiei mele preferate – eram în clasa a doua de liceu – și, auzind că aceasta era istoria, ceru lămuriri. Ii spusese că studiam în acel an Evul Mediu, o perioadă care-mi plăcea mai puțin. „De ce?” „Obscurantism”, răspusesem, „fanatism, ignoranță, ciumă, masacre etc.”. „Astea ți le-a spus taică-tu!” izbucni profesorul și, apucându-mă strâns, îmi ținu o adevărată lecție asupra măreției epocii, ducându-mă două stații mai departe, unde își avea locuința, cu primejdioase ridicări în aer ale unui baston noduros.

Monica Pillat și Barbu Cioculescu, *Povestind despre atunci*

*Barbu Cioculescu este fiul criticului și istoricului literar Șerban Cioculescu.

*Parcă – personaj feminin din mitologia greacă

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *din când în când*. **6 puncte**
2. Menționează anul nașterii lui Barbu Cioculescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea lui Barbu Cioculescu față de Ion Barbu, în momentul revederii, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Tudor Arghezi se supără pe tatăl lui Barbu Cioculescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Ion Barbu, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă opiniile celor din jur influențează sau nu înțelegerea realității, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Povestind despre atunci* de Monica Pillat și Barbu Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea numărului minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

Decor unic. Birou-salon. Provincie. Zi de mai, în casa domnului Alexandru Filimon. Mobilă învechită. Pian cu fotografii. Panoplie. Pe un perete, două fotografii mărite cu cărbunele, ale doamnei și domnului Filimon, ceva mai tineri și semnate Alice, tronează în rame de aur, foarte încărcate, oval peste pătrat.*

Ușa și ferestrele se vor așeza după fantezia regizorului sau posibilitățile teatrului.

Ceasornicul cu cuc anunță ora patru. Doamna Raluca Filimon e în scenă cu fiica dumisale, Alice, și brodează.

RALUCA: Patru.

ALICE (*care citește un roman*): Te-am rugat de-atâtea ori, mamă, să scoți cucul ăsta din casă. Nu e modern.

RALUCA: Amintire de la mama...

ALICE: Dac-am păstra toate amintirile...

Victor Eftimiu, *Omul care a văzut moartea*

*panoplie – colecție de arme aranjate pe un panou

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unei text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.